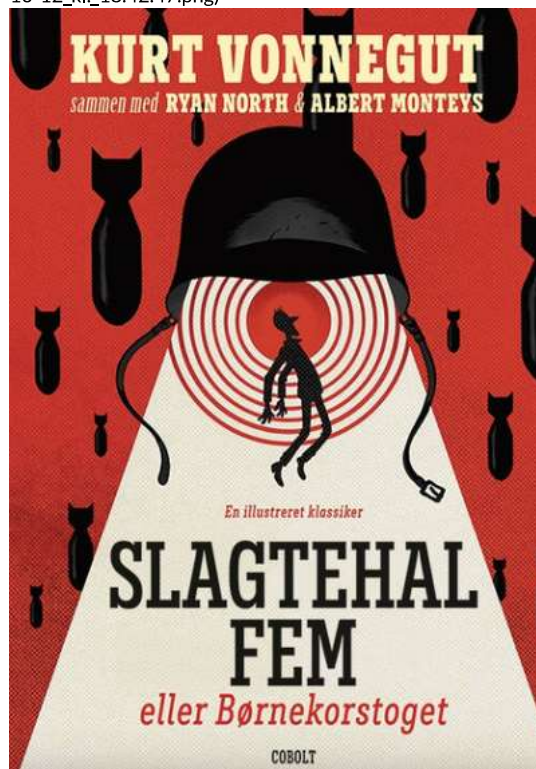

Militærhistorie

Slagtehal fem - eller børnekorstoget. En pligtdans med døden

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8216/9712/9859/Skaermbillede_2023-10-12_kl_18.42.47.png)

(https://krigsvidenskab.dk/application/files/8216/9712/9859/Skaermbillede_2023-10-12_kl_18.42.47.png)

()

Titel: Slagtehal fem - eller børnekorstoget. En pligtdans med døden.

Forfatter: Ryan North. Tegnet af Albert Monteys. Efter Kurt Vonneguts roman af samme navn.

Forlag: Cobolt.

Pris: 299,00 kr.

Udgivelsesår: 2023.

Rating: 5.

Anmelder: Simon Papousek

Forlaget Cobolt bidrager til rækken af det, vi kan omtale som en fortsættelse af serien Illustreret klassikere med versionen af Kurt Vonnegut's historie Slagtehal fem. Den oprindelige historie er fra 1969 og bærer den engelske titel *Slaughterhouse-Five, or, The Children's Crusade: A Duty-Dance with Death*, som blev oversat til dansk året efter. Desuden blev fortællingen filmatiseret af George Roy Hill i 1972. Og her er nu, en ny udgave af fortællingen.

Det er ikke første gang, at danske tegneserieforlag udgiver romaner som tegneserier. Forlaget Fahrenheit udgav i 2022 en udgave af Albert Camus' roman *Den fremmede* i tegneserien af samme navn. Her har tegneren Jacques Ferrandez lavet sin fortolkning af Camus' klassiker og resultatet er en meget stemningsfuld fortælling. Franz Kafka's novelle *Forvandlingen* fra 1912 blev ligeledes lavet om til en tegneserie af Søren Jensen i 2017, ligesom en biografi fra 2020 om George Orwell af Pierre Christin og Sébastien Verdier. Begge titler udgivet af Fahrenheit.

Slagtehal fem fortæller historien om Billy Pilgrim som tidsrejser gennem sit liv. Fortællingen begynder i december 1944, hvor den amerikanske hær møder hård modstand i Ardennerne. Billy sjosker i selskab med tre andre soldater, herunder den storskriddende Roland Weary, som i sine egne øjne er en fandens karl. Der er ikke grænser, hvad han kan og har tænkt sig at gøre med alt og alle. Det er dog småt med initiativet, når det virkelig brænder på og han har mulighed for at fremvise sine egenskaber. I modsætning til Billy Pilgrim, der fysisk er lille og forstemt og blot følger med. Han lader ikke til at forstå præcis hvad der foregår omkring ørerne på ham, og han tager som sådan heller ikke stilling. Den lille gruppe soldater bliver hurtigt taget til fange af tyskerne og Billy er nu krigsfange. Han bliver således installeret i en tysk krigsfangelejr, der blandt andet beboes af britiske krigsfanger. De har været der i længere tid og har stort set indrettet deres fangelejr som deres eget hjem. Her er ingen mangler og tilværelsen synes forholdsvis ubekymret – lidt ligesom Billy's sindsstemning og person. Efter et kortere ophold hér, bliver de amerikanske fanger fragtet østpå til Dresden. Her installeres de i slagtehal fem, som er omdannet til fangelejr af tyskerne. I slagtehallen oplever Billy det allierede bombardement af Dresden. Han overlever og kan kort tid efter drage hjemad til USA. Dette er kernehistorien i *Slagtehal fem*, hvor historier om Billys barndom og tidlige ungdom før hans indrullering i den amerikanske hær under verdenskrigen bliver fortalt. Samtidig fortælles historier om tiden efter krigen, hvor Billy blandt andet bliver en meget succesfuld optiker og bliver bortført af rumvæsener. Det er ikke småting Billy oplever i sit liv – han stifter også familie – men det lader ikke til, at Billy er påvirket af hverken det ene eller det andet. Der dør enormt mange mennesker omkring Billy i løbet af historien, som alle sammen bliver akkompagneret af sætningen "*sådan kan det gå*". Altså en bagatellisering af dødens ufravigelighed. Det er sådan set bare et spørgsmål om, hvornår døden indtræffer. Det kan være sin opgave at hitte rede i fortællingens springende form – romanen består af mindre tekstbidder, hvor Billy's oplevelser bliver fortalt og uden at gå tidligere eksperters analyse af fortællingen i bedene, så fremstår Billy's fortælling som en collage af alle hans oplevelser igennem livet. Det resulterer i en rodet affære, men som fungerer, hvis man går med på præmissen. *Slagtehal fem* blev velmodtaget i USA, da den udkom i 1969 og blev ikke overraskende læst som en kommentar på USA's engagement i Vietnam. Herunder det meningsløse i det militære kapløb med Sovjet, om hvem der havde flest bomber til at udrydde jordkloden, flest gange.

Som læser kan romanen læses samtidig med tegneserien, hvilket kan være nødvendigt for forståelsen. Det fungerer ret godt, selvom begge kan læses hver for sig. Tegneserien er tro mod romanen, helt ned på replikniveau, så tegneserien skuffer ikke.

Den grafiske roman eller tegneserien kan dermed bidrage til en anden type introduktion til moderne klassisk litteratur på lige fod, som film, serier eller dokumentarprogrammer kan. Formatet gør det lettere for den utrænede læser at komme i gang med at få indsigt i den klassiske litteratur den vej igennem. Så kan man altid driste sig til at gå i gang med det oprindelige forlæg.

Bonusinfo om *Graphic Novels*

'Graphic novels' er et begreb, som tilskrives tegneren og forfatteren Will Eisner, der i 1978 udgav den første 'graphic novel': *A Contract With God* (på dansk: En kontrakt med Gud, 1979. Genudgivet i 2021 af Forlaget Fahrenheit). Eller rettere sagt – Eisner var den første der på forsiden genrebestemte sit værk som en 'graphic novel'. Begrebet lader sig vanskeligt oversætte til dansk. For en 'graphic novel' er vel en 'grafisk roman'? Og er det ikke det en tegneserie er? Og hvad skal en novelle kaldes? Det giver nok mere mening på engelsk, da der her skelnes mellem en 'comic' og en 'graphic novel'. Det danske 'tegnserie' er derfor meget rammende for formatet. Ifølge Duncan, Smith og Levitz, karakteriseres en 'graphic novel' som: *"- comic books [-] to describe the more ambitious works in the art form. For creators, labeling their work a graphic novel allows them to distance themselves from the commercial and periodical connotations associated with comic books"* (The Power of Comics. History, Form and Culture, af Randy Duncan, Matthew J. Smith & Paul Levitz. London, Bloomsbury. 2018: xiv-xv). Tegneserie som format og genre har undergået en lang og interessant udvikling. Ikke bare i Danmark. Det er således gået fra det uskyldige, barnlige og/eller ungdommelige underholdningsfix til de mere sofistikerede fortællinger.

